

допоміжним інструментом у загальних заходах регулювання економіки. Податкові заходи регулювання не розглядаються в чистому вигляді, так як результат їх проведення залежить від багатьох макроекономічних чинників. Податкове середовище, в якому функціонує підприємство, в певній мірі визначає його конкурентоспроможність, поряд із якістю продукції й послуг, наявністю ефективної стратегії маркетингу і збуту, рівнем кваліфікації персоналу, технологічним рівнем виробництва, доступністю джерел фінансування тощо. Виважена податкова політика лише опосередковано сприяє розвитку конкуренції між суб'єктами господарювання, зменшує можливості реалізації ринкової влади монопольними суб'єктами господарювання.

Проте з іншого боку, через постійні зміни законодавства податкова політика перешкоджає зусиллям господарюючих суб'єктів розвивати виробництво і підвищувати ефективність своєї діяльності.

УДК 339.5.012.42 (477):061.1

ПОЛІЩУК С.П., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

kafzovnpolit@ukr.net

ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні політичні та економічні умови потребують поглиблення інтеграції між Україною та Європейським Союзом у сфері політики, торгівлі, культури та зміцнення безпеки. Механізмом забезпечення системних соціально-економічних перетворень і розширення доступу до ринку ЄС, як ключового торговельного партнера, стає створення зони вільної торгівлі.

Однією з передумов створення зони вільної торгівлі є наближення вітчизняного законодавства до нормативних стандартів ЄС, тобто впровадження принципів європейського регулювання з урахуванням досягнутого в Україні ступеня зрілості суспільно-економічних відносин і специфіки менталітету українського народу.

З 1 січня 2016 р. набрали чинності умови поглибленої і всеосяжної зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Підписання цієї угоди між Україною та ЄС дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції. У межах ЄС вже існує спільний ринок та спільна митна політика, яка також передбачає спільний митний тариф відносно третіх країн.

Після набуття чинності угоди про ЗВТ, відбудеться взаємне відкриття для товарів і послуг, що створить нові можливості для компаній, інвесторів, споживачів і громадян України та ЄС. Українські виробники отримають спрощений доступ на ринки ЄС, а товари з Європи на вітчизняному ринку будуть поступово дешевшати завдяки скасуванню ввізних мит протягом перехідного періоду, який становить 10 років.

Певна загроза існує для вітчизняних виробників, яким належить витримати жорстку конкуренцію, а для цього потрібно в короткий проміжок часу модернізувати виробництво і покращувати якість продукції відповідно до європейських стандартів, використовувати ефективну політику щодо просування її на ринок ЄС. Набуття чинності угоди дає можливість на поступове збільшення обсягів експортованої продукції тим вітчизняним компаніям, які вже експортують свою продукцію на ринок Європейського Союзу.

На думку експертів, у десятирічній перспективі зона вільної торгівлі з ЄС збільшить добробут українців на 12,3 %, зростання зарплат тільки за рахунок Угоди про асоціацію становитиме близько 10 %, а приріст капітальних інвестицій в Україні буде на рівні 17,3 %. Дослідження зарубіжних науковців показали, що за умов ЗВТ можливе зростання

імпорту промислової продукції з ЄС до України приблизно на 10%, експорту з України до ЄС - на 15%; імпорт сільськогосподарської продукції з ЄС до України може збільшитися на 60%, експорт з України до ЄС - на 50%.

Отже, можна стверджувати, що створення ЗВТ є ключовим етапом інтеграції України до ЄС, що дає стимул для економічного та соціального розвитку країни. Виконання всіх умов Угоди про Асоціацію є одним із основних інструментів для розвитку економіки та за умови ефективного регулювання забезпечить підвищення конкурентоспроможності національної продукції. Незважаючи на певні втрати у короткостроковій перспективі, можна впевнено стверджувати, що у подальшому це призведе до покращення економічної співпраці та взаємодії, що зміцнюватиме стабільність і сприятиме процвітанню України.

УДК 330

ЮХИМЕНКО Я.В., аспірант

Науковий керівник – **ЛЕОНЕНКО П.М.**, д-р екон наук

Науково-дослідний фінансовий інститут ДННУ

«Академія фінансового управління»

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ «БАР'ЄРИ» ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УНІТАРНОЇ УКРАЇНИ

В умовах євроінтеграції в Україні назріли об'єктивні умови формування нового ринкового інституціонального середовища функціонування монетарної системи, яке має змінити його структурні інститути і стати фундаментальною передумовою інвестиційної привабливості в реальному секторі економіки. Зарубіжні інвестори не бажають працювати в регіонах України із наступних причин:

- слабкість існуючих інститутів, які б забезпечували спеціалізовану експертизу законопроектів (за роки незалежності законодавство, що регулює іноземне інвестування, змінювалося близько 10 разів), чіткі механізми їх виконання і внесення в них змін і доповнень, дублювання одних і тих же норм у різноманітних законах, відсутність своєчасного ознайомлення широкої громадськості і місцевих органів із правовими актами;
- високий рівень фінансових і політичних ризиків в Україні, який доповнюється відсутністю державних гарантій захисту іноземного інвестора;
- суттєве зловживання на місцевому рівні дотримання законодавства, яке виражається в існуванні адміністративних бар'єрів при реєстрації підприємств, сертифікації, ліцензуванні, бюджетуванні тощо;
- неповнотою «de facto» прав власності юридичних осіб, що дає можливість зловживати владою у відношенні до підприємств;
- втручання місцевих органів влади у економічну та фінансову діяльність підприємств;
- недостатня інформованість інвесторів про існування регіональних нормативних актів, які регулюють господарську та фінансову діяльність на місцях;
- відсутність довіри до багатьох місцевих органів влади;
- відсутність методики визначення бюджетних відносин місцевих органів влади із центральними органами влади;
- відсутність чіткої взаємодії представницької і виконавчої влад на місцях;
- непередбачуваність тарифів на послуги природних монополій і фіскальної політики держави;
- негативний попередній досвід інвестування в економіку України;
- слабкість митного режиму, що робить недоцільним виробництво – це явище